

Aasta puu 2015

Harilik kukerpuu

Berberis vulgaris

Rahvasuus: kukerkuusk
hapumarjapuu, paburits,
paaberits, barbariis

Sugukond: kukerpuulised
Perekond: kukerpuu

Kõrgus kuni 5 m

Eluiga kuni 25 aastat

Looduslikult levinud kogu Euroopas. Eestis tavaline, kuid esineb rohkem mandri loodeosas.

Kukerpuu on mitmeaastane heitlehine põõsas. Kollased õied on 15–25 kaupa 4–6 cm pikkustes rippuvates kobarõisikutes ja sisaldavad rohkesti nektarit. Õitseb mais ja juunis ning on hea meetaim.

Kukerpuul on 1–2 cm pikkused astlad. Punane hapukas mari on piklik (0,8–1,2 cm) ning kahe või harvem kolme seemnega. Marjad valmivad septembris-oktoobris.

Viljad sisaldavad rikkalikult C-vitamiini, kasutatakse keediste, jookide ja kondiitritoodete valmistamiseks. Marjadest saadud essentsi kasutatakse barbarissimaitselise kommi tegemisel. Hea meetaim.

Puit on helekollane, hästi poleeritav ning sobib väikesteks tiseritöödeks. Koort, marju ja juuri kasutatakse sidrunkollase ja punase värvi saamiseks. Kõik taimeosad sisaldavad meditsiinis kasutatavaid alkaloidide, kuid enim kasutatakse taime juuri ja lehti.

FOTO: Wikimedia (CC BY-SA 3.0) Lazaregagnidze; Wikimedia (CC BY-SA 3.0) H. Zell

TEKST: bio.edu.ee (2017); Eesti Loodus 4/2015